

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

UNGDOMSFILATELI

Riktlinjer till SREV Traditionellt

Här redovisas vad som kan förväntas av utställaren utifrån de olika bedömningskriterierna och med hänsyn till den åldersgrupp utställaren tillhör.

Exponat som ska visas internationellt ska ha en plan skriven på ett av FIP-språken engelska, tyska, spanska eller franska.

Åldersgrupp A (10-15 år)

Av en utställare tillhörande denna åldersgrupp kan förväntas följande.

1 Bearbetning

1:1 Betydelse, plan och struktur

1:2 Korrekt urval av objekt

1:3 Bearbetningens djup och förklarande text

- Titeln ska beskriva ämnet i relation till exponatets omfång
- Planen ska vara anpassad till titeln och redovisa exponatets alla tänkbara delar
- En kort introduktion av området som visas i exponatet ska finnas i planen eller exponatets förstasida
- Materialet ska vara anpassat till titeln och planen, och ska fördjupas i kapitlen beroende på exponatets omfattning
- Det ska finnas en balans mellan exponatets avsnitt och underavdelningar. Det är inte lämpligt med att ett avsnitt är på 10 sidor, medan ett annat endast på en sida
- Titeln ska avgränsa omfånget och tidsperioden
- Valet av ämne, och följdaktligt valet av titeln, anger betydelsen av det visade temat
- Angående betydelsen av ämnet bör det diskuteras med ungdomsledare och jury-medlemmar
- Alla exponat måste ha en plan som ska:
 - Struktureras i kapitel och underkapitel
 - Ska vara i balans kapitlen emellan
 - Ska vara logisk, så att utvecklingen redovisas exempelvis kronologiskt, efter regioner, efter portosatser, historiskt etc.
 - Planen ska inte innehålla kapitel som Tillägg, Sammanfattning, Olika objekt
- Materialet ska vara relevant till beskrivningarna och undvika att visa dupliceringar av samma objekt. Utställaren ska beskriva sitt material, inte bara sammanställa det
- Beskrivningarna som ges ska ske i förhållande till planen
- Utställaren ska undvika förklara saker som inte hör till exponatet, som exempelvis allmän geografi och historia av det visade området, om det inte direkt berör valet av område.

2 Kunskap

2:1 Filatelistiska kunskaper

- Filatelistiska kunskaper visas genom att utställaren använder korrekta grundläggande filatelistiska termer (typ av frimärke, stämpel, helsak, häfte etc.)
- Förklaringarna följer exponatets plan och utveckling genom hela exponatet
- Objektens beskrivningar ska vara kortfattade. Blad med övervägande text bör undvikas, eftersom exponatet inte ska vara en bok
- Exponatet ska innehålla grundläggande förklaringar till tandningar, vattenmärken, stämplat eller liknande som behandlas i exponatet
- Exponatet ska innehålla ett varierat postalt material som brev, helsaker, vanliga och speciella stämplat, flygpostnoteringar etc, allt i enlighet med vad exponatet behandlar
- Försändelser som är postalt befordrade är att föredra framför filatelistiskt tillverkade försändelser
- Även om bruk av kataloger är nödvändiga, ska utställaren inte använda katalogers numrering för att identifiera ett objekt
- Utställaren beskriver de vanligaste portosatserna.

2:2 Utvärdering av litteratur och forskning

- Utställaren använder vanliga filatelistiska begrepp för att beskriva sina objekt (befordringsvägar, stämpeltyper och stämplat etc.)
- Utställaren är väl förtrogen med allmänna frimärskataloger, men ska inte i exponatet använda katalognummer
- Utställaren beskriver de vanligaste portosatserna.

3 Material

3:1 Objektens och stämplatarnas kvalitet

- Frimärkena måste vara rena och utan defekter (inga felande tänder, riss, tunna fläckar, missfärgning etc.). Om man använder stämplatade frimärken ska stämplatn vara läsbar
- Stämplatade och ostämplatade märken ska helst ej visas på samma blad
- Brev och andra postala försändelser bör visas i sin helhet. Urklipp av sådana bör undvikas, om inte särskild motivering finns
- Tydliga stämplatavtryck med den väsentliga informationen läsbar (inte endast hörnstämplat eller delar av maskinstämplat).

3:2 Förekomst av svårtillgängliga objekt

Betydelsefulla objekt kan definieras på följande sätt:

1) Mindre betydelsefulla objekt	2) Betydelsefulla objekt
moderna stämplatavtryck	äldre stämplatavtryck
löst frimärke	frimärke på försändelse
orderstämplat frimärke	postbehandlad försändelse
överfrankerad försändelse	korrekt frankerad försändelse
brev med vanligt porto	försändelse med tilläggstjänst
brev med blandfrankering	brev med frimärken ur samma utgåva
FDC (Förstadagsbrev)	postalt gången försändelse
vanligt förekommande material	sällsynt förekommande material
vanligt förekommande variant	sällsynt förekommande variant

Material från kolumn 1 (mindre betydelsefulla objekt) kan accepteras men bör eftersträvas att ersättas av material från kolumn 2 (betydelsefulla objekt).

4 Presentation

Nedanstående punkter ska följas av alla unga utställare, med hänsyn taget till deras åldersgrupp:

- Exponatet ska presenteras på ett trevligt sätt
- Vita eller ljus färgade blad är att rekommendera
- Numerisk eller alfabetisk numrering i planen ska vara tydlig
- På exponatets förstablade och på planbladet är det tillåtet att visa ickefilatelistiska objekt.
- Texten ska vara jämnt fördelad på alla blad
- Det ska inte finnas något blad med för mycket eller för litet text
- Ritade rutor, klämfickor eller underlägg ska vara väl dimensionerade att passa objekten
- En kopia av en försändelses baksida är att rekommendera ifall det för exponatet bearbetning framåt
- Olika storlek på texterna bör användas för att skilja rubriker från filatelistisk bearbetande text
- Texten ska ha lämplig och läsvänlig storlek
- Undvik felskrivningar i form av stavfel.

Åldersgrupp B (16 – 18 år)

En utställare tillhörande denna åldersgrupp förväntas uppfylla följande utöver vad som anges för åldersgrupp A.

1 Bearbetning

1:1 Betydelse, plan och struktur

1:2 Korrekt urval av objekt

1:3 Bearbetningens djup och förklarande text

- Planen ska strikt visa på utvecklingen av exponatet
 - Bearbetningen ska vara vetenskapligt och tekniskt riktig, samt visa att ämnet är väl studerat
 - Indelningen av planen i relevanta underkapitel är av större betydelse än för utställare i Grupp A
 - Förklaringarna ska strikt hänvisa till innehållet i exponatets utveckling
 - Utställaren ska följa planen och visa en fördjupad bearbetning av exponatet i de olika delkapitlen i förhållande till exponatets omfattning.
- En förbättrad bearbetning i åldersklass B innefattar:
 - 1) I ett traditionellt exponat visas alla aspekter av filateli. Det gör utställaren med en logisk plan som leder utvecklingen genom hela exponatet. Det kan innefatta frimärkets historia från essayer och provtryck via märkets olika tryckningar och varianter. Frimärkets användning ska normalt visas genom hela exponatet, men kan också ha ett eget kapitel i planen. Då måste det bli väl balanserat med övriga kapitel i planen. Användning avser olika typer av stämplat, postavgifter och befördringsvägar om så krävs.

- 2) Ett posthistoriskt exponat ska bearbetas på ett av följande sätt:
 - ✓ Posthistoria med material som befordrats av officiell postorganisation, regional- eller privatpost. Sådant exponat behandlar generellt rutten, avgifter, stämplat, markeringar och andra postala tjänster som beskriver historien hos den visade postorganisationen.
 - ✓ Stämpelexponat visar och klassificerar stämplat från officiell postorganisation, regional- eller privatpost på försändelser eller andra postala dokument.
 - ✓ Historiska, sociala och specialstudier ska visa postalt material i ett bredare perspektiv, hur olika samhällsakter påverkas och samverkar med de postala institutionerna.
- 3) I ett helsaksexponat ska visas på lämpligt sätt obegagnade och/eller begagnade helsaker från ett land eller en grupp av länder.
- 4) Stämpelmärken utgivna av myndigheter visar avgifter betalda för specifika skatter eller andra av myndigheterna bestämda avgifter. Exponat med stämpelmärken kan visa en eller flera typer, och ska beskriva orsaken till märkenas tillkomst och användning.

2 Kunskap

2:1 Filatelistiska kunskaper

- De filatelistiskt använda termerna ska helt genomgående vara korrekta
- Studier av plåtning, varianter, övertryck, provtryck ska vara påbörjade och korrekt beskrivna
- Materialet presenteras med faktabaserad text, där man undviker subjektiva formuleringar som: ” En fin stämpel från...”
- Basen för ett traditionellt exponat ska vara de visade märkena, för ett posthistoriskt exponat korrekt postbehandlade försändelser
- Den visade utgåvan ska beskrivas utifrån dess egenheter, såsom nyanser, tandningar, papperstyper, tryckmetoder, särskilda portosatser etc.
- I posthistoriska exponat ska portosatser, stämplat, etiketter, censurnoteringar etc. beskrivas
- Beskrivningarna av materialet ska undvika att inkludera uppenbara saker (ex: Brev sänt från ort A till ort B). Även ickepostal information som adressater och avsändare ska undvikas om det inte är postalt motiverat (ex: den här myndigheten hade portofrihet)
- I ett exponat med tekniska klassificeringar ska utställaren beskriva dem, utan att tappa den röda tråden i sin berättelse
- För att förtydliga små egenheter hos ett objekt kan en liten diskret pil användas för att peka på egenheten, beskriven i texten.

2:2 Utvärdering av litteratur och forskning

Utställaren ska precis kunna beskriva olika stämplat, helsaker, tandningar och alla andra typer av filatelistiska element, för att därigenom visa att han tagit till sig den kunskap som finns i den filatelistiska litteraturen.

- Viktiga källor som använts ska kort finnas beskrivna på exponatets plan
- Utställaren ska kunna beskriva alla typer av portosatser, även flygposttillägg och andra speciella tjänster.

3 Material

3:1 Objektens och stämplarnas kvalitet

- Märkena ska vara välcentrerade och genomgående i mycket god kvalitet
- Vackra läsbara stämplor, korrekt postalt använda är att föredra
- Trasiga objekt och hårt stämplade märken ska undvikas.

3:2 Förekomst av svårtillgängliga objekt

- De flesta objekt bör vara av karaktären betydelsefulla objekt, tabellerade under åldersgrupp A
- Det kan förekomma en filatelistisk studie, av enklare art.

4 Presentation

Nedanstående punkter ska följas av alla unga utställare, med hänsyn taget till deras åldersgrupp:

- Exponatet ska presenteras på ett trevligt sätt
- Vita eller ljusst färgade blad är att rekommendera
- Numerisk eller alfabetisk numrering i planen ska vara tydlig.
- På exponatets förstablod och på planbladet är det tillåtet att visa ickefilatelistiska objekt.
- Texten ska vara jämnt fördelad på alla blad.
- Det ska inte finnas något blad med för mycket eller för litet text.
- Ritade rutor, klämfickor eller underlägg ska vara väl dimensionerade att passa objekten.
- En kopia av en försändelses baksida är att rekommendera ifall det för exponatets bearbetning framåt.
- Olika storlek på texterna bör användas för att skilja rubriker från filatelistisk bearbetande text.
- Texten ska ha lämplig och läsvänlig storlek.
- Undvik felskrivningar i form av stavfel.

Åldersgrupp C (19 – 21 år)

En utställare tillhörande denna åldersgrupp förväntas uppfylla följande utöver vad som anges för åldersgrupperna A och B.

1 Bearbetning

1:1 Betydelse, plan och struktur

1:2 Korrekt urval av objekt

1:3 Bearbetningens djup och förklarande text

- Planen uppfyller i huvudsak de krav som ställs i seniorklasserna
- Utställaren ska visa mognad i form av att fullt ut förstå ämnets alla aspekter
- Bearbetningen ska vara noggrann och exakt, och behandlar de mest lämpliga filatelistiska objekten
- Materialets mest komplexa delar identifieras korrekt (vattenmärken, feltryck, tändningar, olika provtryck etc)
- Ett personligt bidrag i ämnets utveckling förväntas.

2 Kunskap

2:1 Filatelistiska kunskaper

- Exponatet ska innehålla alla aspekter på det valda ämnet och ge ingående förklaringar till dessa, som det förväntas vara hos en seniorutställare
- Mindre kända delar av ämnet behandlas och visar därmed personliga studier
- Ämnet utvecklas genom användande av ett varierat material av frimärken och postala försändelser och dokument.

2:2 Utvärdering av litteratur och forskning

- Alla objekt är korrekt förklarade, med filatelistiska termer som visar att utställaren använt nödvändig speciallitteratur i ämnet
- En specialiserad studie, korrekt förklarad, om ett märke, en tryckplåt, en variant, ett övertryck etc bör finnas med i exponatet
- Alla postala försändelser och dokument är korrekt använda, med en detaljerad beskrivning av postavgifterna och andra intressanta omständigheter
- Ett komplett urval av för ämnet relevanta postala dokument finns med
- Förfalskade och manipulerade objekt är tydligt beskrivna.

Material

3:1 Objektens och stämplarnas kvalitet

- Postala försändelser och dokument ska vara väl undersökta för att undvika förfalskade eller manipulerade objekt
- Objekt i dålig kvalitet måste kunna förklaras (ex unikt eller mycket sällsynt objekt, crash-post)
- Materialet ska vara fräscht med god tandning.

3:2 Förekomst av svårtillgängliga objekt

- Alla objekt bör vara av karaktären betydelsefulla objekt, tabellerade under åldersgrupp A
- Vid urvalet av objekt bör det framgå att utställaren valt det mer svåråtkomliga materialet på bekostnad av det vardagliga
- Sällsynthet ska inte mätas i termer av ekonomi, utan efter hur värdefullt objektet är i det visade exponatet
- Särskilt sällsynt material bör ha en attest (placeras i plastfickan bakom arket).

4 Presentation

Nedanstående punkter ska följas av alla unga utställare, med hänsyn taget till deras åldersgrupp:

- Exponatet ska presenteras på ett trevligt sätt
- Vita eller ljusst färgade blad är att rekommendera
- Numerisk eller alfabetisk numrering i planen ska vara tydlig
- På exponatets förstabladd och på planbladet är det tillåtet att visa ickefilatelistiska objekt
- Texten ska vara jämnt fördelad på alla blad
- Det ska inte finnas något blad med för mycket eller för litet text
- Ritade rutor, klämfickor eller underlägg ska vara väl dimensionerade att passa objekten
- En kopia av en försändelses baksida är att rekommendera ifall det för exponatet bearbetning framåt

- Olika storlek på texterna bör användas för att skilja rubriker från filatelistisk bearbetande text
- Texten ska ha lämplig och läsvänlig storlek
- Undvik felskrivningar i form av stavfel.